

A FORDÍTÓ ELŐSZAVA

Kálvin János ószövetségi magyarázatainak nagy része szóbeli akadémiai előadásai szövegében maradt fenn, részben gyorsíró jegyezte, részben a hallgatói állították össze jegyzeteik alapján. A műfaj természetének megfelelően az ilyen szabad előadások nem annyira szabatosak, mint az eleve nyomtatásra szánt és kidolgozott művek. Bőbeszédűbbek, az ismétlések sem ritkák. Előszóban hallgatni az ilyen szabad előadást hasznos és érdekes, sőt jobban megjegyezhető; olvasni azonban olykor fárasztó, nehezebben áttekinthető.

A tizenkét „kis próféta” könyveihez készült magyarázatok is ilyen akadémiai előadások formájában maradtak ránk, így Jóel könyve magyarázata is. A fenti okokra tekintettel az itt adott magyar fordítás az eredeti szövegnek némileg rövidített változatát adja, úgy azonban, hogy Kálvinnak egyetlen lényeges magyarázó gondolata se maradjon el és a legkevésbé se kerüljön átértelmezésre, semmilyen meggondolás alapján. Azt véljük, hogy érdemi vonatkozásban a rövidítéssel nem rontjuk a magyarázatoknak sem az értelmét, sem a hitelét.

Kálvin magyarázó módszerének jellegzetességei Jóel könyve olvasásánál is szembe-tűnőek. Először is ő egy-egy perikopa elején a héber alapszövegnek a saját (latin nyelvű) fordítását adja, s azután halad versről versre. Magyarázata természetesen nem a 20. század történetkritikai exegézise, de a maga korának színvonalán és saját teológiai érdeklődésének szintjén biztos kézzel végzi magyarázó munkáját, akár a fordítás készítésénél, akár részlet-magyarázatok tekintetében. Teológiai jellegű magyarázatainak középpontjában az a kérdés áll, hogy Isten mit és miért cselekszik választottaival, és hogy mire ösztönzi őket. Választottai: elsősorban az Ószövetség népe, mint Isten egyháza; de Kálvin sajátos, egyszerre egyetemes és aktualizáló látásában az elmondottak vonatkoznak a „Krisztus utáni” hívők közösségére, az egyházra, sőt vonatkoznak ránk is, ha hitből valók vagyunk.

E fordításban a bibliai alapszöveg azonos az új magyar protestáns bibliafordítás szövegével. Ez és csakis ez van kurzív szedéssel nyomtatva. Van egy-két helyen említésre való eltérés Kálvin fordításától, ezekre a lap alján levő jegyzetek utalnak. Ugyancsak e lapalji jegyzetekben található a fordító által szükségesnek tartott kisebb magyarázatok vagy kiegészítések.

Kálvin kommentárjai több nyugat-európai nyelvre le vannak fordítva, így olvashatók németül, franciául, angolul és hollandul is. E magyar fordítás elkészítésénél segítségként használtuk a nagyon pontos holland fordítást is, természetesen egybevetve az eredeti latin szöveggel. A latin alapszöveg a következő kiadványban található: Joannis Calvini: Opera quae supersunt omnia, Brunsvigae 1890. - Opera exegetica et homiletica. Vol. XX. Sp. 515-600. A holland fordítást W. de Graaf készítette, megjelent a Kis próféták könyvei magyarázatának 2. kötetében (De Groot-Goudriaan 1981).

Dicsőség legyen Istennek!